

Tack För detta nummer!

Må solen lysa över eder!

Fåglar i Leksand

En tidskrift av Leksands Fågelklubb

Pris 40 SEK

www.fagelklubben.leksand.nu

Nr 1, ÅR 2008

Redaktionen

Ansvarig utgivare:

Staffan Müller 070-322 23 45

Redaktör/Layout

Martin Linzie 073-048 54 54

Triogatan 8

656 36 Karlstad

e-post: martlinz100@student.kau.se

Medlemsregistret:

Mats Kaij, 0247 – 136 03

Stationsgatan 9E

793 30 Leksand

e-post: lfkaij@gmail.com

Utgivning och medlemskap:

Tidskriften utges av Leksands Fågelklubb och utkommer 4 nummer per år, varav 2 tidningar och 2 programblad.

Pris: 40 kr

Tryckt av: Strands Tryckeri ©

Medlemmar erhåller tidskriften gratis.
Medlemskap i Leksands Fågelklubb kostar 120 kr/år

Familjemedlemmar och ungdomar
(ej fyllda 21 år) betalar 40 kr/år

Avgiften sätts in på
Bg-konto 456-4373
c/o Leksands Fågelklubb

Innehåll

3. Ordföranden har ordet
4. Redaktörens lilla ruta...
5. Åreberättelse 2007
14. Magnus Ullmans nya bok!
15. Bokrecension
16. Lominventering 2008
17. Hur ser din postlåda ut?
18. En Majdag!
19. Hackspettsexkurion med mersmak!
20. Storholksprojektet
22. Örnrik Vinter
27. Historien bakom bilden!
28. Spanien 2007!
38. Hemsidan/Svalan
39. Styrelse/Projektledarew

Hjälp oss skydda värdefull
natur i Leksand!

Leksands Naturvårdsfond

Pg. 449957-0

Ordföranden har ordet...

Ännu en vår har anlänt och precis som tidigare år under detta sekel, varit turbulent, oförutsägbar och omväxlande. Ömsom vårvindar och ömsom snöstorm. Och mitt i alltihopa sånglärkor på himlavalvet, grågäss på bo, tofsvipor i motvinden och rödhake och koltrast kurande mot husväggen i hopp om att hitta något matnyttigt i den soluppvärmda rabatten.

Vi får nog vänja oss vid att inte ta någonting för givet med almanackan som ledstjärna i fågel-skådningsplaneringen.

Det är egentligen konstiga saker som sker i naturen just nu. Oförklarliga är dessutom!

Trots att vi har haft den varmaste vintern på mannaminne, har vi saknat de övervintrande fågelarter som normalt stannar kvar en mild vinter. Ingen koltrast, stare eller bofink vid fågelbordet sedan i oktober, trots att termometern visar 10 plusgrader!

Effekten av den milda vintern har trots allt visat sig när allt kommer omkring.

Stjärntmesen har uppenbarligen inte haft vintern 2008 som "en begränsande faktor". I stort sett alla dessa näpna, långstjärtade bomullstussar har överlevt vinterhalvåret och kan nu i april/maj observeras nästa på alla lämpliga ställen man besöker som fågelskådare.

Det samma gäller för gårdsmyggen som har haft det bekvämt på sina övervintringslokaler i Södra Sverige. Nu blir man inte förvånad ifall man kan räkna in ett tjugotal gårdsmyggar under en morgonexcursion.

Om dessa förändringar blir konstanta och är beroende av den omtalade klimatförändringen, kan jag inte sia om, men vissheten om att befinna sig i ett dynamiskt och föränderligt landskap är också en spänningsfaktor. Man kan gå ut i den förutsägbara naturen på moronkvisten och komma hem med naturupplevelser som man absolut inte hade räknat med!

Låt oss hoppas på att "dynamiken" och föränderligheten inte tar sig allför drastiska uttryck utan att bara kan få njuta av det oförutsägbara!

Staffan Müller

Foto: Jerker Dahlin

Korparnas dans över trädskronorna!

FRAMSIDA: Gräshoppsångare

Foto: Kalle Bergström

BAKSIDA: Påfågelöga

Foto: Sören Stenberg

Redaktörens lilla ruta...

Hej och välkomna till ett nytt nummer utav Fåglar i Leksand.

Jag är nu inne på mitt 3:e nummer utav tidningen och börjar nu känna mig lite "Varm i kläderna". Vill nu först ta och be om ursäkt för de missar föregående nummer innehöll, detta berodde på olika orsaker (så klart) men detta är då de missar som påpekats för mig.

- 1) Baksidans småloms bild togs utav Per Leijström!
- 2) Det underbara fågelbordet var ingen annans än Peter Ekströms på insändarbilderna.

Sedan vill jag tacka alla som har skickat in bilder till tidningen, det är alltid roligt att titta i sin "brevlåda" och få bilder på allehanda fåglar och liknande. Om det är någon bild som DU vill ha in i tidningen tveka inte att skicka in dem, jag har sedan föregående nummer infört Insändarbilder. Vilket gör det lättare för er som inte riktigt känner att ni har en artikel för varje vacker bild ni skulle vilja visa upp.

Tack från Karlstad!
Red. Martin Linzie

Foto: Bogdan Persson

Talgoxe som väntar på våren!

Årsberättelse för Leksands fågelklubb 2007

Staffan Müller

Vår förening har genomfört sitt 31:a verksamhetsår.

För första gången har vi sprängt 500-vallen i antalet medlemmar och det känns som att vår förening har funnit ett gott koncept som innebär att vi inte följer strömmen av ideella föreningar som tappar support från allmänheten.

Genom ett stort personligt engagemang och en högt utvecklad delegation och en ansvarsfördelning, där projekten är basen i vår verksamhet Tack vare de energiska och självständigt verkamma arbetsgrupperna har vi nått mycket stora framgångar.

Vår ekonomi är god och den avgående kassören lämnar efter sig i stort sett ett 6-siffrigt belopp. Syftet med vår förening är ju inte att samla pengar på hög, så i framtiden kan vi satsa på projekt som också får kosta lite pengar.

Örnprojektet är kanske vår mest uppmärksammade verksamhet och ger oss god PR.

Många av våra projekt är riksbekanta och flera har blivit normgivande för liknande satsningar runt om i landet.

Medlemstidningen, "Fåglar i Leksand", har bytt redaktör och efter en besvärlig inkörningsperiod kommer den i framtiden att komma ut i rätt tid.

FiL är ju vårt ansikte utåt också för de utomsocknes medlemmarna och det är med glädje vi kan konstatera att vi fått en ung redaktör.

Foto: Jerker Dahlin

2007

Medlemmarna

Medlemsantalet har ökat med 48 personer, så att vi nu är 516 medlemmar! Detta trots att nya medlemmar som betalar in sig i december inte har fått möjlighet till det i.o.m FiL's utgivning i februari 2008. Styrelsen vädjar till var och en att intressera någon närstående att ansluta sig till vår förening, eftersom den framgångsrikt kämpar för naturen och fågellivet i Siljansbygden. Henry Pollack har skött medlemsregistret och har den första kontakten med nya medlemmar.

Styrelsen har genomfört fem protokollförda möten och har bestått av Staffan Müller/ordf., Ulla-Britt Larsson/sekr., Göte Bergkvist/kassör samt Bogdan Persson, Annika Lekgård, Hans Nydahl och Thomas Jonson som övriga ledamöter.

Styrelsen har under året även samlat projektledarna till två referensgruppsmöten för att fastställa utvecklingsplaner, strategier och ekonomi för den praktiska verksamheten.

Ekonomi är stabil och under året gjordes ett överskott på över 40 000:- Orsaken till hälften av överskottet är att tidningen kom ut sent och kommer att belasta 2008 års redovisning. Göte Bergkvist är vår kassör och hans skickliga arbete ligger som en trygg grund för vår verksamhet.

Foto: Bogdan Persson

Fåglar i Leksand som är vår medlemstidning har givits ut med 2 nr under 2007 och resterande nummer i februari 2008. Tidningen är såväl till innehåll som till utformning, av högsta klass. Martin Linzie har gjort tidningen och Bogdan Persson har lett det redaktionella arbetet och har utfört ett bra uppdrag.

Tyvärr drog utgivningsdagarna ut på tiden och vi får se detta år som en inkörningsperiod och kommer hädanefter att hålla utgivningsdatum. En vädjan till medlemmarna är dock att engagera sig i manuset och lämna in sina bidrag till Martin, som sitter nere i Karlstad och väntar på råmanus!

Programkommittén har letts av Bogdan Persson som tillsammans med ordf. genomfört 14 program, varav örnguidningen och nattsångarvandringen drog mest publik. Av de inomhusprogrammen drog Ingemar Lind fullt hus och hans film om lavskrika var mycket minnesvärd. Några organiserade studiecirkelar har inte bedrivits under året. Studieförbundet är vårt studieförbund.

Foto: Bogdan Persson

Hemsidan

www.fagelklubben.leksand.nu är vår hemsida.

Ulla Britt Larsson har varit webbredaktör 2007.

Det är åtskilliga tusen besökare på vår hemsida som mest är välkänd för Örnprojektet redovisning av alla noterade observationer vid åteln: "Örnkatalogen".

Ulla Britt hoppas i likhet med tidningsredaktören på en ökad skrivlust hos alla intresserade.

Gästboken är till för alla medlemmar och bör också användas av alla som en informationsskälla.

Ungdomskommittén

Ett par spontana arrangemang för de yngre i kommunen har genomförts av ordföranden. Det är främst örnutfodringen som varit intressant för barnen.

Väldigt stor örn!

Gryssenstugan är vår klubblokal i vildmarken. Ulla- Britt Larsson har varit ansvarig som stugvärd under året. Vandringsleden till Draggberget, är mycket uppskattad och nu när den är spångad har den utnyttjats av allt fler. Uthyringsfrekvensen har varit god och stugan har blivit en stor tillgång för de fågelskådare som gästar oss.

Foto: Bogdan Persson

Örnprojektet

Örnutfodringen är riksbekant. Vi har landets bäst väldokumenterade utfodringsplats för örnar. Utfodringen sker genom ett samarbete mellan Leksands Fågelklubb och föreningen ÖRN-72. Den digitala "Örnkatalogen" som ligger ute på klubbens hemsida är välkänd och läses av många.

Säsongen 2006/2007 utökades örngruppen med två nya inventerare – Peter Ekström och Peter Wintergren. Sedan tidigare fanns följande personer med i inventeringsgänget: Pär Johansson, Hasse Nydahl, Torbjörn Franc, Henry Pollack och Bogdan Persson. Inventering från gömsle pågick i hela 708 timmar, fördelade på 68 dagar! Med all sannolikhet, tidernas mest omfattande inventering genomförd i Sverige! Detta resulterade i 54 dokumenterade kungsörnar - ett nytt rekord för Leksand. Även 3 havsörnar besökte utfodringen, varav en var en 14-årig ringmärkt örn från ryska Kolahalvön. Totalt 11 av kungsörnarna och 2 av havsörnarna var ringmärkta och kunde avläsas.

Även Lasse Nilsson och Per Lindberg har varit delaktiga i den praktiska hanteringen av utfodringen, som i huvudsak har fått kött ifrån Swedish Meat i Uppsala.

Under hösten startade en ny utfodringsäsong som pågår ännu i dagsläget.

Två örnexkursioner för allmänheten anordnades – en i februari och en i november.

Foto: Bogdan Persson

Örn under inflygning
Kungsörn (*aquila chrysaetus*)

Limsjön är den breda allmänhetens koppling till vår förening. Det var ju vi som tog initiativ till restaureringen av våtmarken och efter 30 år får vi vara nöjda med det vi åstadkommit. Gunnar Lind och Staffan Müller räknar varje år skrattmåshäckningarna på revlarna och i år noterades över 1200 häckningar av karaktärsarten, ett rekordår således.

Ägretthäger och skrântärna var de mest uppmärksammade fåglarna som besökte Limsjön under 2007.

Staffan Müller är ansvarig för Limsjöprojektet och Gunnar Lind är också med i det framtida utvecklingsarbetet.

Limsjön från sin bästa sida!

Knipor (*Bucephala clangula*)

Foto: Bogdan Persson

Projekt Backsvala har haft ungdomskommittén som ansvarig och således inte varit verksamt under året. En inventering genomfördes längs älven på våren och det kunde konstateras häckning i ett par kolonier vid Gråda och Bäckehamn.

Falkprojektet har tillsammans med holk- och örnprojektet varit de mest uppmärksammade verksamheterna i Fågelklubbens historia. Nu har pilgrimsfalksprojektet övergått helt i SNF's regi och vi kan bara konstatera att Lasse Nilssons engagemang, än en gång gett resultat. Under 2007 fanns det 5 falkberg bebodda i Mellansverige. 3 av dem återfanns i Dalarna. På ytterligare 3 lokaler i Dalarna sattes falkungar ut och ingen rapport om någon förolyckad utsättningsfalk har inkommit. Vi får se framtiden an, då första häckningen sker i vår kommun.

Projekt Berguv har för vår del pågått i 30 år och har fortsatt i sedvanlig stil. Bengt Östberg har varit vår uvskötare i 20 år och tar hand om 2 avelspar i Insjön. Båda paren gjorde ett häckningsförsök och ruvade full tid. Tyvärr resulterade det inte i några ungar.

Projektet fortsätter den kommande säsongen och skall utvärderas av en forskare som är tillsatt av naturvårdsverket. Resultatet av denna studie kommer sedan att ligga till grund för hur Projekt Berguv Dalarna skall drivas i framtiden.

Henry Pollack är uvansvarig.

Projekt Lavskrika genomfördes som ett upprop till allmänheten under hösten. Ett 15-tal platser i kommunen var åtminstone tillfälligtvis uppehållsort för de vackra fåglarna.

Sädesärlans återkomst glädjer oss alla!

Foto: Bogdan Persson

Skogskommittén har suttit hos Skogsstyrelsen ett 10-tal gånger och kollat upp samtliga avverkningsanmälningar som sker i kommunen. Gruppen noterar att det står mycket dåligt till för skogsfåglar som kräver en speciell miljö. Naturvårdsfrågorna har kommit i skymundan för energi- och sysselsättningspolitik. I västra Leksand kommer det att ske stora förändringar eftersom i "vårt mått mätt", ofantliga skogsskiften har avverkningsanmälts. Henry Pollack, Per Lindberg och Staffan Müller ingår i skogsgruppen.

Holkprojektet har haft ett gott år. 7 arbetsgrupper är verksamma i olika delar av kommunen. Var och en ansvarar för att nya holkar kommer på plats och inventerar sina häckningar av tornfalk och ugglor. I år lyckades 16 häckningar av slaguggla och 34 ungar ringmärktes. Således lite mindre kullar jämfört med 2006 då 46 ungar ringmärktes i samma antal boplatser. Födötillgången var sannolikt orsaken till detta. För tornfalkens del blev resultatet sämre än föregående år och 10 häckningar lyckades och 37 ungar kom på vingar.

Rapportkommittén

Anders Hans tar emot våra fågelrapporter och har lovat ett utdrag till kommande nummer av FiL. Det är Svalan som är dagens forum för fågelrapporter. Styrelsen vill också i det här sammanhanget göra ett upprop för Svalan och hoppas att våra medlemmar kommer att rapportera ännu mer under de kommande åren. Detta också med tanke på att uppgifterna från rapportsystemet Svalan kommer att vara ett underlag för webbredaktörens framtida uppdatering av vissa flikar på vår hemsida.

Talltita (Parus montanus)

Nya projekt:

Lomprojektet

Ingela Spegel Nääs har fått fart på LOM-projektet och har under året inventerat 10 lomrevir som var besatta av ett par. Även smålommen inventerades i några småtjärnar och 3 häckningar kunde konstateras varav åtminstone en blev lyckad.

Fotogruppen

Under hösten startades en fotogrupp i klubben. Syftet med gruppen är att inspirera fotointresserade medlemmar i klubben och generera fler bilder till bl.a. vår tidskrift "Fåglar i Leksand/FiL" och hemsidan.

Under 2008 kommer gruppen att satsa på att dokumentera Limsjön. Planer finns även på en utlandsresa med fågelfoto som inriktning, samt en studiecirkel i bildbearbetning. Bogdan Persson är kontaktperson för fotogruppen.

Trivselkommittén har organiserats av Ulla-Britt Larsson och har trakterat på olika arrangemang.

Vinterfågelmatningen

Projektet har blivit en succé och visat sig vara ett mycket bra sätt att nå ut med fågelklubbens budskap till allmänheten. Allt fler medborgare matar sina vinterfåglar i trädgården. Staffan Müller håller i projektet som för vår del sker i samarbete med Leksands kommun/AME. Tillsammans ansvarar vi för utfodringen i naturreservaten på ett 10-tal platser i kommunen; Hundhagen, Vägskälet, Dragsängarna, Limsjön Flymyrkojan m.fl. Agneta Joon Timblad samt Tommy Snarf, har hjälpt till med utfodringen.

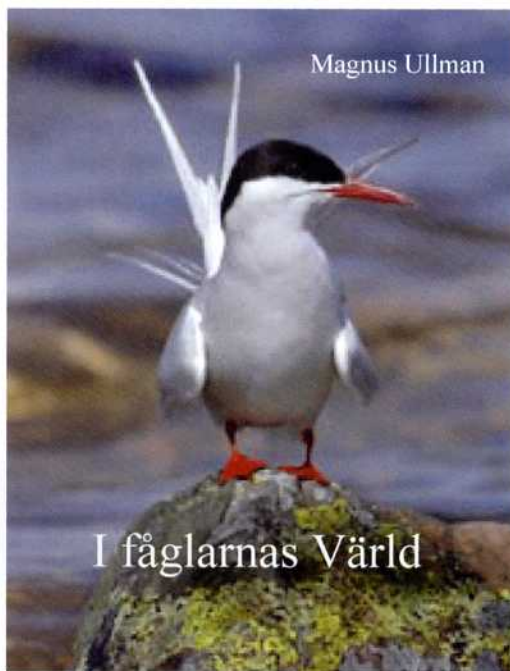
Ett fantastiskt verksamhetsår har avslutats och för att inte glömma någon vill styrelsen härmed uttala sitt varma tack till samtliga som bidragit till vår goda verksamhet under 31 år med Leksands fågelklubb!

Leksand den 12 mars 2008

Staffan Müller e.u

Nu Finns Magnus Ullmans "I fåglarnas värld" till förmånspris 198:-

Magnus Ullman, under många år verksam inom Sveriges Ornitologiska Förening, har i årtionden försett Sveriges fågelskådare med litteratur för grundcirklar i ornitologi (Fåglar från början, 1984 och Fåglarnas liv! 1994). Nu är det dags igen!

Bokfakta
Format 169 x 220 mm, 240 sidor
Inbunden
Rikt illustrerad med 197 färgfoton.
Bokhandelspris cirka 300:-

I början av mars 2008 kommer *I fåglarnas värld* ut på Bilda Förlag, en rikt illustrerad översikt av fåglarnas värld, med kapitel om fåglarnas anatomi och fjäderdräkt, häckning, födosök, flyttning, hoten mot fågelfaunan och fågelåret månadsvis. I boken finns också en artlista, ordnad efter antal häckande par, för att kryssa observationer. Läs mer om boken på www.bildaforlag.se!

Beställning sker från hemsidan!

Bokrecension...

I Fåglarnas värld, Bilda Förlag, författare Magnus Ullman är inte en fälthandbok utan utgör ett komplement till en traditionell fågelbok.

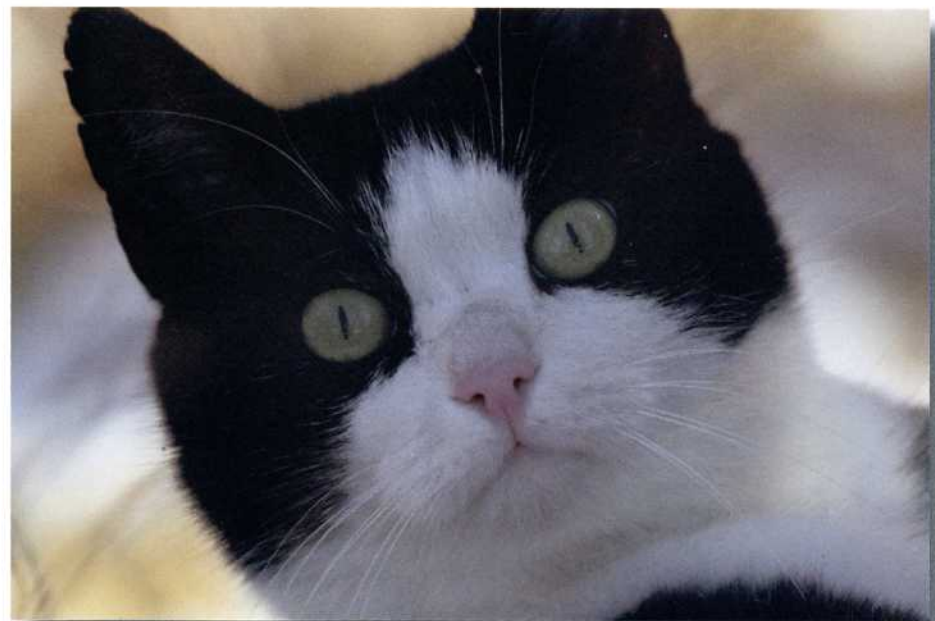
I boken får man oändligt många svar på frågor och funderingar man har för fågellivet. Magnus tar upp bland annat beskrivningar av fåglarnas anatomi, beteende, flygvägar och utbredningar som man ganska snart även som nybörjarornitolog reflekterar över.

Vi i Leksands fågelklubb kan också vara stolta över att ha bidragit med material och information som Ullman har använt i denna bok. Bl.a tog Mats Knutsson sig tid att förevisa såväl slaguggla som gråspett i Insjön, sommaren 2007.

Författarens insikt i naturvårdsfrågorna kommer också till uttryck i kapitlet om förändringar i fågelfaunan, på grund av förändringarna som skett i samband med strukturomvandlingen i jord- och skogsbruk. Magnus Ullman beskriver på ett mycket lättläst och pedagogiskt sätt den omvandling som har skett i modern tid.

Över huvud taget känner man som läsare att detta är en bok som presenterar fakta som var och en av oss som kallar oss fågelvänner måste ha som bakgrund för att kunna vara verksam som skådare. Boken är mycket läs- och prisvärd och kan beställas på naturbokhandeln på Öland, som hittas lättast via nätet.

Staffan Müller

Nyfiken katt i Knippoheden Insjön

Foto: Bogdan Persson

Inventering av storlom och smålom i Leksands kommun 2008

Nu har du chansen att hjälpa till i arbetet med att inventera stor- och smålom i sjöar och tjärnar i Leksands kommun. Förra året inventerades 15 sjöar och tjärnar. Själva inventeringsarbetet är enkelt, roligt och ger fantastiska naturupplevelser på köpet.

Det du behöver göra är att besöka en eller flera sjöar vid minst tre tillfällen under juni, juli och augusti.

Du behöver en bra kikare, inventeringslistor, tillgång till bil samt lite tålamod.

Leksands fågelklubbs ambition är att öka antalet inventerade sjöar för att få en mer heltäckande bild av antalet lommar i kommunen. I planeringen för årets inventering ingår ca 40 sjöar/ tjärnar enligt nedan.

Projektet ingår liksom tidigare år i Svenska lomföreningens riksomfattande inventering av stor- och smålom i Sverige, Projekt LOM.

Tag chansen och hör av dig till mig för mer information!

Ingela Spegel- Nääs
Projektledare för Stor- och smålomsinventeringen, Leksands fågelklubb.
e-mail: ingela.spegel-naas@leksand.se
tel. 0247-50514

Ett par storlom

Det finns en inventeringslista
på våran hemsida
<http://fagelklubben.leksand.nu>

Foto: Yvonne Cederquist- Ohlsson

Hur ser din postlåda och din adress ut?

Bogdan Persson

Många av medlemmarna, främst i Leksandstrakten får sina tidningar utdelade personligen, dvs, vi är ett gäng i klubben som åker runt och delar ut posten. Oftast är det inga större problem, men det finns postlådor som knappt går att läsa. Har du kollat hur din postlåda ser ut? Bengt Heine-mans postlåda har jag själv utlyst till mitt utdelningsområdes bästa! Jag ser den innan jag hoppat av mopeden, eller stigit ur bilen, då jag delar ut posten. Exemplariskt!

Du behöver kanske inte eftersträva en fullt så iögonfallande låda, men se till att den går att läsa och att adressen är rätt.

Ett annat problem är att många byar och gator i Leksandstrakten har fått nya postadresser. Kolla att adresslappen på "Fåglar i Leksand" överensstämmer med den (korrekta) på din postlåda. Om inte, var god meddela våran ansvarig för medlemsregistret, Mats Kaij lfkaij@gmail.com, så korrigerar han. Då slipper du eventuella förseningar orsakade av att vi inte hittar din låda.

Foto: Bogdan Persson
Postlådebonanza!

En majdag.

Eeva

Vaknar vid åttatiden. Stiger ut på fäbodbron och möts av en underbar morgon. Soligt, varmt och fåglarna sjunger. Frukosten smakar extra i den härliga miljön. För att göra lite nytta sätter jag mig på trappan och rensar björnmossa. En traktor far hem med en timmerkärra. Sädesärlan har bo ovanför dörren och gillar inte att jag sitter på bron och rensar. För att släppa henne till boet går jag till fejsset och då protesterar koltrasten. När jag sedan går till diskstället vid ladan och tvättar händerna stör jag ladusvalorna.

Jag hör ”flaskblåsaren”, med andra ord enkelbeckasinen, från hästhagen, men jag ser den inte. Gökarna har flugit över mig två kvällar och som de gal, mest från väster, bästergök. Korpen kraxar från bäcken. Utanför fönstret sitter en svartvit flugsapparhanne och en bofinkshanne på varsin staketstolpe.

På kvällen sitter jag längst ned på trappan och rensar när det plötsligt dyker upp en stor svart galt på vägen. Den kommer uppifrån och lunkar sakta nedför vägen. Han upptäcker mig inte då vinden blåser från fel håll. Jag blir ändå rädd för att han plötsligt skall se mig, känna sig trängd och anfalla. Jag smyger upp för trappan, står i dörröppningen och iakttar honom när han gör en sväng ut på ängen, tillbaka till vägen och sedan nerför backen. Jag känner mig lite omskakad och blir glad när maken ringer i samma minut.

Efter samtalet sätter jag mig och tänker avsluta dagens arbete, när björktrastarna börjar väsnas våldsamt. Jag tänker att nu kommer björnen efter galten, men då kommer trastarna plötsligt över hustaket och mitt huvud. Mitt i flocken flyger en duvhök som trastarna attackerar. Den sätter sig i lönnen vid fejsset för att vila, tyvärr bakom en gren. Jag som är beredd med kameran ifall flera grisar skulle dyka upp, försöker ta kort men lyckas inte med att zooma rätt när den lyfter. Häftigt att sitta på första parkett.

Strax efteråt kommer grannen och jag berättar om galten och duvhöken. Åskan mullrar i närheten. Kvällen närmar sig åtta och det är dags för kvällsvard.

Hackspettsexkursioner med mersmak!

Staffan Müller

Helgerna kring månadsskiftet mars/april brukar jag vika åt guidning och värdskap av fågelskådare från andra delar av landet. I år hade vi besöka av Stockholms, Falkenbergs och Göteborgs ornitologiska föreningar samt Falu fågelklubb. Tillsammans med skådare från Dalsland och Småland fanns önskemål om att besöka Taigamarker med hackspettar, ugglor och hönsfåglar. Och visst lyckades vi med våra ambitioner.

Under de två helgerna lyckades vi få se och höra såväl slaguggla som sparvuggla. Av hackspettarna lyckades vi också hänga in samtliga 6 arter som är möjliga att se för årstiden, på våra breddgrader!

Gröngöling, gråspett, större- och mindre hackspett, samt den tretåiga och spillkråkan var med oss på olika platser. Glädjande nog fanns också järpe och lavskrika i Vägsälsskiftet vid Dala Järnavägen mot Ljusbodarna. Även nötkråkan skrånade där, vilket var den mest upphetsande observationen för oss som värdar för utflykterna.

Nu hoppas jag att invigningen av ”Ilpos skifte”, dvs. Naturreservatet vid Vägskälet, kommer att bli en manifestation för Leksands fågelklubb.

På fågelskådningens dag den 11 maj sker invigningen av reservatet och vi får besöka av en av våra mest ”långlivade” medlemmar, Leif Åke Wiklund som kommer att underhålla oss med sitt klassiska gitarrspel under invigningen som görs av Landshövdingen.

Se vidare i Leksandsbladet om Fågelskådningens dag!

Välkomna!

Storholksprojektet 20 år.

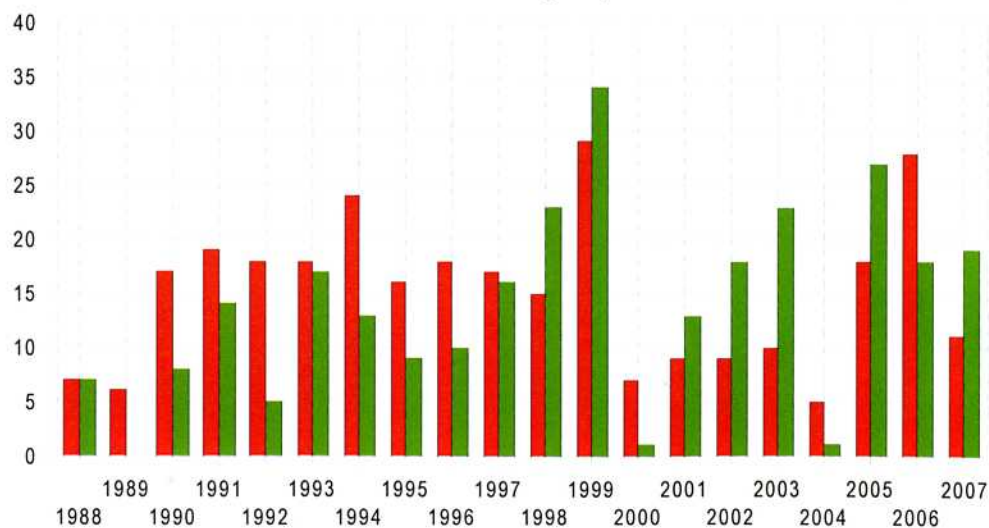
 Gunnar Lind

Fågelklubbens storholksprojekt har nu pågått i 20 år så det är dags för en sammanfattning av häckningarna i holkarna under denna tidsperiod. Senast en sammanfattning gjordes var efter 10 år och den publicerades i Fågelklubbens tidskrift nr 3-4 1998. Kortfattade årsredovisningar har publicerats vid flera tillfällen. För att sentida medlemmar och läsare skall få en inblick i projektet medtages även lite historik.

Att sätta upp stora holkar har gamla traditioner i Leksandsbygden. Redan i slutet av 1800-talet fanns enstaka holkar upphängda utefter älven och de var ämnade för knipa och storskrake. Från sista halvan av 1940-talet började åter fågelintresserade personer sätta upp storholkar, nu även för arter som tornfalk och ugglor. En av pionjärerna var P. Folke Nyholm som verkade i området Rälta- Sjöbotten- Korphen. Efterhand började flera grupper och enskilda personer att sätta upp storholkar och 1980 fanns säkert ca 300 sådana holkar utplacerade i kommunen. För att få lite bättre ordning på holkuppsättningen föreslog Sören Stenberg, på ett fågelklubbsmöte, att fågelklubben skulle starta ett storholksprojekt främst ämnat för tornfalk.

Förslaget antogs och 30 holkar tillverkades på hösten 1987 och de blev uppsatta till 1988 års häckningssäsong. För att antalet holkar skulle bli relativt stort redan från början fick en del av de tidigare uppsatta holkarna ingå i programmet. Kommunen delades in i sex områden och ett antal personer utsågs att svara för dessa delområden. De skulle placera ut holkar och sedan kontrollera häckningsutfallet i dessa. Från början omfattade holkserien inemot 50 holkar men antalet ökade snabbt och efter några år var ca 200 upphängda runt om i kommunen och sedan har antalet pendlat omkring denna siffra. Redan första året blev det sju häckningar av vardera tornfalk och slaguggla, trots att det inte var någon särskilt bra smågnagarförekomst. Sedan har antalet häckningar varierat mycket mellan åren vilket helt berott på födotillgången (se diagram).

Antalet Häckningar per år

Under årens lopp har 297 häckningar av tornfalk och 272 häckningar av slaguggla påbörjats i holkarna. Häckningarna har i stort sett gått bra och av de 297 tornfalkshäckningarna har 45 misslyckats vilket utgör drygt 15 %. Motsvarande siffror för slaguggla är 25 av 272 och det är drygt 9 %. De misslyckade häckningarna har i nästan samtliga fall förstörts på äggstadiet och de allra flesta beror på predation av mård. Ca 1/3 av de misslyckade slagugglehäckningarna beror på att samtliga ägg varit obefruktade. Vi har försökt att ringmärka de flesta ungarna men ett antal kullar har missats. Totalt har under de 20 åren 1104 tornfalkungar och 606 slaguggleungar försetts med ring och dessutom har 62 slaguggleonor märkts.

Övriga arter som häckat i holkarna under perioden är: knipa, storskrake, kattuggla, hökuggla, pärluggla, sädesärta, rödstjört och talgoxe.

Slutligen tackas samtliga medhjälpare som, under årens lopp, lagt ner många timmar och många körda mil för att hålla projektet i gång.

En utav projektholkarna, Tornfalksägg

Foto: Bogdan Persson

Ännu en örnrik vinter i Leksand

Bogdan Persson

Örnutfodringen fortsätter vinter efter annan att nå nya höjder. Det totala antalet örnar har även den gångna vintern blivit större än någonsin tidigare. Det är främst havsörnen vi får tacka för att rekordet åter blivit slaget. Antalet kungsörnar blev nästintill det samma som vintern 2006/2007, medan havsörnsrekordet från vintern 2004/2005 fördubblades från 4 till 8 individer. Havsörnen ökar i landet på ett imponerande sätt och utvecklingen i Leksand var väntad förr eller senare.

Dagssiffrorna för antal örnar på utfodringen har varierat mellan 2 och 15, båda örnarterna sammanräknade.

Foto: Bogdan Persson

Kungsörnen "Dirty" (*Aquila chrysaetos*)

Kungsörnar

Av de 53 kungsörnarna var åldersfördelningen enligt följande:

Juvenila	12
Subadulta	37
Adulta	4

Anmärkningsvärt är att den juvenila gruppen för första gången sedan inventeringen började vintern 95/96 är större än gruppen adulta... och det med besked: 12-4 (!) Varför har det blivit så? Mycket tyder på att de milda vintrarna fått örnarna att börja ändra sina flyttningssvanor. Fler juvenila örnar verkar numera övervintra längre norrut än förr om åren (de brukade tillbringa vintern i södra Sverige), medan de adulta alltmera väljer att stanna i sina nordliga revir. Det är en förändring som skett gradvis och förra vintern var det mycket nära att vi för första gången fått fler juveniler än adulta. I år skedde det.

Foto: Bogdan Persson

Det blev hela 12 juvenila kungsörnar denna vinter. Nytt rekord för Leksand.

Värt att notera är att duvhöken inte är den samma ringmärkta som vi sett hos oss under flera år i följd, fram till denna vinter.

Örnen på bilden är den finska örnen 069C som besöker oss för femte året i följd.

Foto: Peter Wintergren

Maten

Vi har haft det kämpigt i år beträffande örnmaten. Endast ett lass kunde hämtas från Uppsala, i december. Resten av året fick vi förlita oss på trafikdödat vilt och småbitar som vi fått från lokala slakterier. Ett särskilt tack till Börje Flygar och "Kecke" från Lima som skänkt oss ett rejält lass med mat i januari.

Stapplande kanske, men bortsett från en vecka i början på mars så fanns det mat på utfodringen under hela vintern.

Inventerarna

Vi har jobbat i samma uppställning som den förra vintern. Inventeringen från gömsle har skötts av Torbjörn Franc, Bogdan Persson, Hasse Nydahl, Pär Johansson, Henry Pollack, Peter Wintergren, Per Lindberg och Peter Ekström. Lasse Nilsson har hjälpt till med införskaffandet av mat.

Inventeringen

... har skett under hela 62 dagar, inte långt efter förra vinterns rekord (68). Översatt i timmar blev det 643 av vinterns ljusa timmar som bevakning skedde. Då räknar vi inte med de timmar som vissa av oss spenderade på platsen övernattande!

Gömslet

Vi har varit betydligt mera restriktiva med att släppa in folk som inte är med i projektet till gömslet. Detta på grund av vissa problem och merarbete det medfört för oss som jobbar med projektet. Vi jobbar på att finna en metod inför nästa vinter, som kommer att göra det möjligt att åter ta med gäster.

"Örnkatalogen 2007/2008"

... är projektets presentation på Internet, av de örnar som besökt platsen under vintern. Katalogen får också ses som ett tack till de som stödjer projektet på olika sätt.

Trots att flera utfodringar börjat med liknande presentationer är det vi i Leksand som fortfarande har den mest väldokumenterade utfodringen i Sverige. Det är inte många örnar som besökt klubbens utfodring utan att ha hamnat med bild på Internet. Mörkertalet är inte stort. Flitiga inventerarens ögon har inte släppt förbi många odokumenterat. Jag vill passa på att härmed tacka er i inventeringsgången för ett enastående arbete. Ett extra tack och bock till Torbjörn Franc som själv har stått för nästan en tredjedel av tiden i gömslet (under 19 dagar). Örnkatalogen kan du se på www.fagelklubben.leksand.nu

Constantin

- Uppskattad ålder: 3V
- Ej ringmärkt
- Kommentar: Relativt ljusa ögon
- Observerad: 22 december 2007, PJ
- 1 mars 2008, BP

Havsörnar

Den gångna vintern har vi noterat det högsta antalet havsörn genom åren. 8 stycken, fördelade enligt följande ålder:

Juvenila 0
Subadult 7
Adult 1

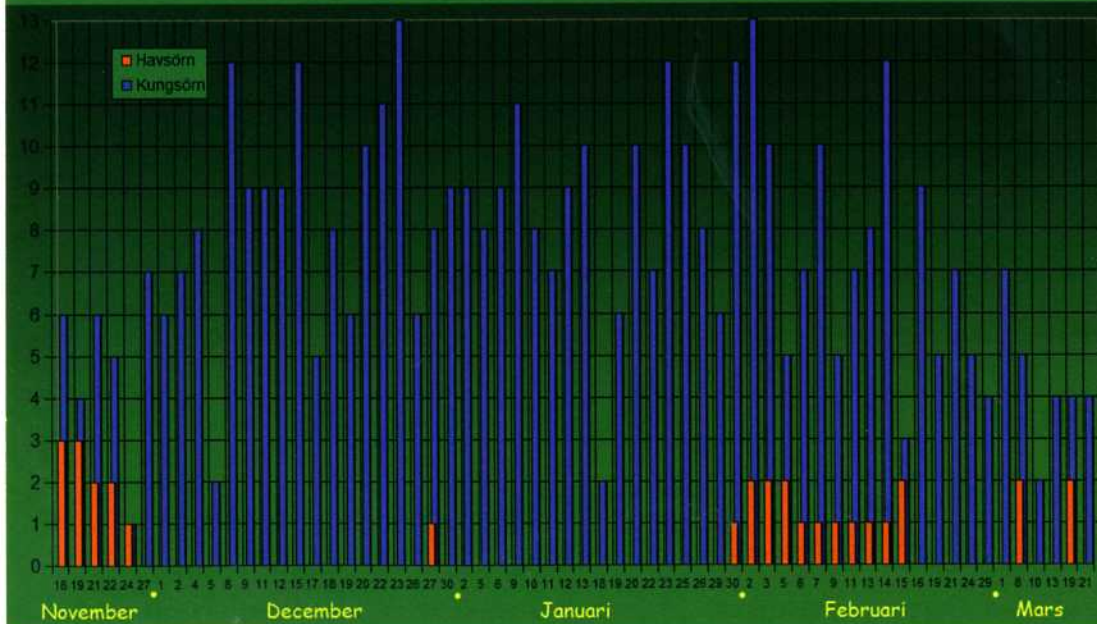
Tre av dessa har varit ringmärkta. En från Dalarna, medan de andra två kom från Lappland. Vårans stamgast C085 har inte visat sig, men har rapporterats må väl på en utfodring i Dalsland. Mer info om samtliga ringmärkta havs- och kungsörnar från i vintras, kommer i nästa nummer.

Exkursioner

Två exkursioner har anordnats för allmänheten. Den första den 17 november blev mycket lyckad, med en havsörn och minst 4 kungsörnar. Den andra exkursionen, den 23 februari observerades minst 3 kungsörnar, men ingen av dem var nere på den utlagda maten, utan vi fick observera dem på håll, medan de solade sig i träden.

Vi ser fram emot en ny vinter 2008/2009, men fram till dess, ska vi vila ut, samla nya krafter och smälta den gångna vintern. Örngänget önskar alla en glad och fågelrik sommarsäsong!

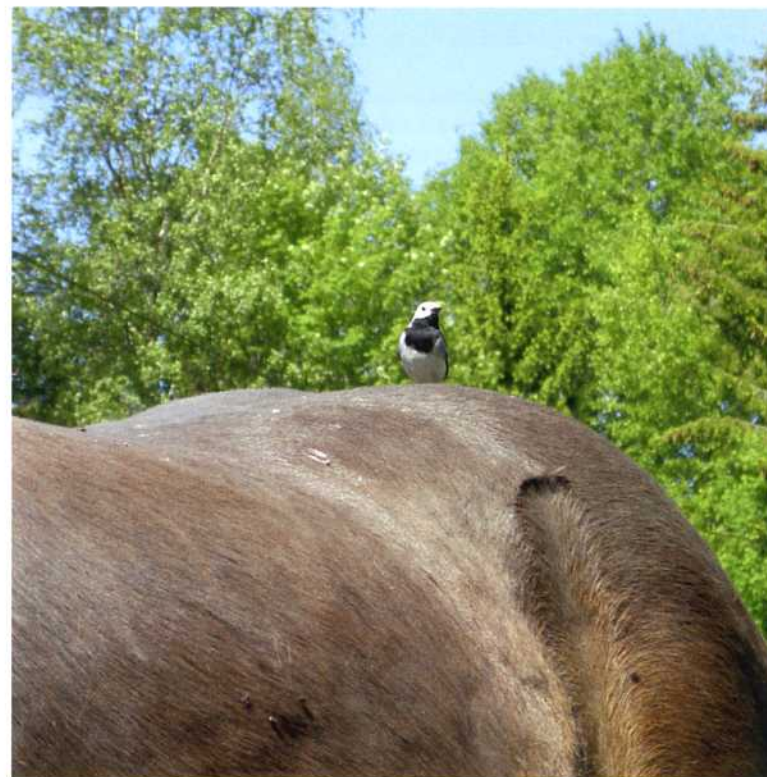
Antal örnar dag för dag vid utfodringsplatsen i Leksand, vintern 2007/2008

Historien bakom bilden...

Petrus Tengnér

Sedan många år har mina föräldrars hästar i Söder Bergsäng haft levande flugfångare. En av våra mest folkkära fåglar – sädesärnan. Sädesärlorna har bytts ut, hästarna likaså, men likväl, varje år sitter det en sädesärna på hästryggen. Nu heter hästen Blenda.

I mitten av april anländer sädesärlorna och hittar snabbt till hästryggen. Sädesärleparet har funnit att det är ett gående bord som serverar flugor i överflöd. Jag tror att Blenda tycker om sällskapet, och förstår vad fåglarna är ute efter.

På morgonen när hästen tas ut i hagen dröjer det inte många minuter innan sädesärlan har upptäckt det och sitter på ryggen. Sedan är det skytteltrafik hela dagen mellan boet och hästryggen. Kommer man nära flyger sädesärlan undan en bit till någon närliggande stolpe, för att återvända så fort man drar sig undan. Jag kan ana ärlornas besvikelse när det blir kväll och Blenda går in i stallet. Det brukar inte dröja länge förrän de utflugna ungarna också har hittat till matbordet.

Att se sädesärlan trippa fram på hästryggen och göra små utfall mot flugor gör att fantasin börjar spela. På vintern sitter säkert samma sädesärna på en buffelrygg vid Nilens strand. Tänk om den kunde berätta om vad den varit med om på sin väg mellan Egypten och Sverige.

Spanien 16 - 27 Mars 2007

Conny Land
Connt Trogen
Göte Bergvist

Vi var 3 masar som var lite skådarsugna, vi hade väl mer eller mindre bestämt oss för att åka till Eilat i Israel. Det skulle bli härligt att få åka till detta fågelparadis. Samtidigt som vi skulle boka resan så sprängde sig en självmordsbombare sig i luften i Eilat, som varit så förskonade från dessa förut. Vi bestämde oss då för att lägga om resplanerna och åka till Spanien istället.

Varför det blev mars har sin egen förklaring men det var trots allt inget dumt val. Hur mycket fåglar finns i området i mars? Det skulle visa sig mer än vad vi kunde drömma om, trots att inga sommarfåglar anlänt ännu! Det hela började bra, 1 kg:s övervikt på resväskan vid Ryanairs flygplats i Nyköping. Nåväl, flygresan till Barcelona gick bra fränsett landningen som inte var av bästa klass. Planet slog så hårt i landningsbanan att det kändes som landningsstället var på väg in i planet. Resväskorna var med så det var bara att hämta ut vår bil, en Opel safira och åka.

Äntligen dags att ge sig av ut i fågelmarkerna!

Conny Land hade en bok med Spaniens fågellokaler, vilken var guld värd under hela resan. Vi styrde kosan norrut till ett nyrestaureerat våtmarksområde (Les Llaunes Nahval). Detta fina våtmarksområde höll på att bli ett industriområde, men befolkningen i området protesterade högljutt.

Resultatet blev att kommunen ändrade sig och bildade ett reservat istället, och kostade på stora pengar på området.

Det byggdes vägar, vadarebanker, röjdes vassar, byggdes flera hus för olika ändamål, både stora och små fågeltorn.

Folket är stolta över det nya våtmarksområdet.

Detta gäller överlag i hela Spanien, reservaten är heliga för Spanjorerna och är nåt viktigt att vara värna om.

TÄNK om den inställningen till Nationalparker, reservat m.m. fanns här hemma.

I reservatet hade de byggt konstgjorda bon till storkarna, så det häckade minst 40 par i området. Vid vadarebankarna och i vattnet fanns vattenpiplärkor, många av våra vadare, spovar, mängder av skedand, snatterand, årtar m.fl.

Dagen därpå åkte vi ut till Cap De Creus för havsfågelspaning, tänk att det kan blåsa så kallt vid det varma Medelhavet.

Där såg vi 10 havssula, 3 medelhavslira, 2 provancesångare, alpseglare, klippsvalar, bl.a. Åkte sedan tillbaka till reservatet som vi besökte dagen före.

Vid spaning över havet upptäcktes en flock på 90 medelhavsliror, 2 tordmular, 2 storlom, 6 rödnäbbade trutar, dvärgmåsar, svarthuvad måsar samt ett gäng svartbenta strandpipare.

I skymningen kom en flock på 10 tranor inflygande samt en på 18 natthägrar.

Nästa dag bar det av västerut mot låg pyreneerna, spännande.

Vi passerade en av de få slättsjölokalerna i inlandet (La Lagunilla), där det fanns mängder av svarthalsad dopping, smådopping, årtar, skedand m.m.

Vi upptäckte också en av de få kända inlandsfynden av gråhakedopping i Spanien.

Detta imponerade på vår nya "guide", Jose och hans fru Ester som har ett litet hotell i byn Loporzano. Jose har byggt upp detta samt livnärde sig och familjen genom att ha guide-turer i Spanien och Marocko.

Han följde med fotografer ut och visade var dom kunde fota fåglarna m.m.

Kunderna hittade han genom en kompis i England. Han hade tips för dom flesta arter vi ville se i området, kan man få det bättre serverat?

Vi besökte en stor vattenreservoar i bergen (Vadello), där fick vi se lammgam, även fjädrarna efter en död lammgam som en viss person ville förlika sig med!!

Vi letade efter murkryparen som också skulle kunna finnas där. Men tyvärr fick vi inget napp, de hade troligtvis dragit högre upp i bergen nu.

Vi var ute lite för sent, trodde Jose.

Men vi fick många fina obsar ändå av bl.a. smuts-gam, gåsgam, pilgrimsfalk, dvärgörn, blåtrast, häck-sparv, försärla, klippsvala, stjärtnes.

En lammgamshybrid?!?

Jose och Conny vid middagsbordet.

Vi körde iväg några mil västerut i snöslasket, ju närmare Riglos vi kom desto värre blev snövädret. Detta är ett berg som är väl känt bland Europas bergsklättrare. Nåväl, lämnade bilen och gick upp mot bergväggen där några bergsklättrare trotsade snön som kom ner på längden. Vi spanade av berget så gott det gick, plötsligt ropade Conny L. -MURKRYPARE!
Där, i full storm, satt en på klippvägen rakt framför oss. Bingo!
Mitt i snöstormen låg även ett gäng gåsgamar och seglade runt.

Hitte Murkryparen!

Dagen därpå skulle vi besöka låg Pyreenerna. Väderrapporterna varnade för ett intensivt lågtryck. Vi trotsade vädret och styrde mot Franska gränsen, skidorterna i norr!
Det gick ju bra ända tills vi kom i de riktiga uppförbackarna, där förarna till husbilarna och lastbilarna höll på att sätta på snökedjor på sina fordon.
Tyvärr, det var bara att slänga i backen på motorvägen som, väl var, inte hade nåt mitträcke!
När vi sedan fick lov att stanna och tanka kom Conny L. på att det fanns snökedjor att köpa. Han skulle upp dit till varje pris så han gick in på en bensinmacken och frågade efter kedjor, lyckligtvis gav han sig efter ett tag.
Vi ändrade strategi och besökte nåt område på lägre höjd, det visade sig vara bra.
Där var några barfläckar samt snöfritt i hjulspåren, så att det fanns några ytor att söka mat på för fåglarna.
Det blev en konstig blandning av nord och sydeuropas fåglar som trycktes ner på dessa ytor. Många av våra trastar, mesar, korsnäbbar, klippsparvar, örnar och svarta storkar fanns i stora mängder i området.

En vägens ände

Vi hade fått tips om en restaurang i bergen som skulle vara värd ett besök för fåglarnas skull. Nu blev vår mållart plötsligt citronsiska istället, vi tog våra tubkikare och trotsade vintern i gypadojorna.
När vi gått 5 km i snövädret var vi äntligen framme.
Efter vägen såg vi kungsörn, gåsgam och alpkråkor m.m.
Vi spanade fr.f.a. efter siskorna, men såg bara korsnäbbar och ringduvor. Efter en timme gav vi upp och skulle återvända till bilen när Göte plötsligt ropade till -SISKOR!
Där satt plötsligt 2 citronsiskor på en grön fläck, genast glömde vi kyla och snö.

På kvällen passerade vi Spaniens Hornborgarsjö (Las Es Cameros), körde runt lite i området och plötsligt ramlade det in tranor som skulle övernatta vid sjön.
Det var en mäktig syn, minst 2500 fåglar som kom inflygande.

Dagen därpå fortsatte vi ner mot stäppen igen, för vidare färd mot Extremadura!
Vi besökte ett område som heter Ontinena, där vi efter en hel del letande hittade 20 småtrapp, 50 vitbukiga flyghöns samt 26 svartbukiga flyghöns, kalanderlärka, tjockfot och rödhönor.

När vi ändå passerade La Lagunilla så tog vi ett span där, 110 svarthalsade doppingar, 40 smådopping, 120 skedand, 30 Rödhuvad dykand och 600 sothöna. Efter vägen mot Extremadura såg vi några skatgökar, svartvingade glador, gamar, örnar m.m.

I skymningen, när vi kom fram till Monfragüe, såg vi blåskator, ropande gökar, taltrast och dubbeltrast.

Vi fick ett rum på ett hotell i en by bredvid fågeleldoradot, det ägdes av en skådarkompis till Jose vid namn Emilio.

Under middagen den första kvällen som han serverade oss, så kom vi underfund med att han måste vara släkt med Mr Bean. Spanien är ett väldigt rovfågelrikt land,

de har 90 % av Europas rovfåglar.

I Monfragüe häckar 500 par gåsgam,

250 par grågam, 12 par spanska kejsarörnar, smutsgam, ormörn,

hökörn, svartvingade glador och

många par svarta storkar.

Vi såg nog det mesta som fanns i

området, en helt fantastisk plats!

Lite vila efter flygturen, gåsgam.

Dalaskådare på sin naturliga plats!

Besökte ett stäppområde där det i boken stod att det skulle finnas 2000 stortrappar, döm om vår förvåning när vi lyckades hitta 6 stortrappar och 1 småtrapp i detta stora område efter 8 timmars spaning.

Jag tror inte detta berodde på dåliga skådare, vilket intygades av Mr Bean på kvällen. Stäppfågellarna har minskat katastrofalt de sista åren enligt Emilio.

HUR mycket kan människan förstöra för våra kära fåglar?

Tyvännär var det dags att tänka på refrängen, åter mot Barcelona och Sverige.

Men innan dess skulle vi hinna med ett besök vid Ebrosdelta.

Det var en dagstripp att köra så vi åkte ganska tidigt, positivt eller inte så är vägnätet så väl utbyggt att det är lätt och smidigt att köra där.

En stad vi skulle vara försiktiga med var, nämligen Madrid.

Det finns en ringled runt staden, som man skall köra, men den kom vi snart underfund med att vi hade missat.

Hoppsan, mitt i gröten, stackars Conny L!

Tur det var söndag eftermiddag... lite nervöst blev det!

Snirklade oss ur det till slut och chauffören blev mer än kissnödig, så att säga.

När vi kom någotsånär ut ur staden så blev det stopp vid väggkanten för att låta på trycket, trots att det passerade säkert 1000 bilar under den tiden han fixade det.

Ibland har nöden ingen lag.

Nybyggt fågeltorn i Ebrosdelta

Vi fortsatte och vid skymningen nådde vi målet.

Åkte runt i området, där stora delar tyvärr är uppodlat och utdikad idag.

Men det finns pärlor även här.

Myndigheterna bygger fågeltorn, bildar reservat m.m.

Ebrosdelta har 12 000 par häckande rödnäbbad trut, 2/3 av världspopulationen, imponerande mängd!

Vi såg Brons ibis, 600 flamingo, hägrar av dom flesta arter, långnäbbad mäs, 10 skedstorkar m.fl. arter.

Sammanlagt fick vi ihop 186 arter på resan, och det härligaste av allt var att avsluta skådandet med att få hälsa första tornseglaren välkommen till Ebros.

Conny, Conny och Göte

Leksands örntutfodring presenterades i Bangkok

Den 27 april organiserade "Thai Raptor Group" (Thailandska rovfågelgruppen) ett möte med bildvisning på "Kasatsart Veterinary University" i Bangkok. Värd för mötet var Dr Chaiyan Kasornorkbua och tema för dagen var örntutfodring i Sverige. Föreläsare var Bogdan Persson, som berättade om bakgrunden till örntutfodringen och hur den har förändrats och utvecklats genom åren. Åhörarna fick bekanta sig med vara två örnar, kungsörnen och havsörnen, deras status i världen och i Sverige, m.m. Två siluetter i naturlig skala fanns på plats och imponerade med sin storlek. Vidare presenterades det nordiska färgmärkningsprojektet för örnar. Kort presenterades även Leksands fågelklubb med flera av våra projekt.

Tyngdpunkten och det mesta av bildmaterialet var från utfodringen i Leksand.

De närvarande fick dessutom lära sig att åldersbestamma kungsörn och mötet avslutades med en kul tävling i åldersbestämning av kungsörn. Vinnaren hade hela 7 av 9 rätt.

Vill du veta mer om "Thai Raptor Group", kolla websidan :

www.thairaptorgroup.com

ขอเชิญผู้สนใจการวิจัยและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเรื่อง

"นกอินทรีของและนกอินทรีหางขาว ประสบการณ์สำรวจ 20 ปีในสวีเดน"

Golden & White-tailed Eagles in Snowy Sweden

by Bogdan Persson

The project for Swedish eagles
The migration and the aging of eagles by study of their plumage
Counting eagles by identifying individuals at a feeding place in Leksand

หัวข้อบรรยาย: การที่ผู้ประจักษ์จากอินทรี สกนการเผ่าจากอดีตถึงปัจจุบัน การศึกษาการอพยพและการเจริญเติบโตของ นกอินทรีของและนกอินทรีหางขาวจากตุรกี การนับจำนวนประชากรอินทรีในเมือง Leksand ประเทศสวีเดน

วันอาทิตย์ที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2551 เวลา 09.00-12.00 น.

ณ ห้อง 226 อาคารโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

สำรองที่นั่งฟรี ในกรุงเทพฯ www.thairaptorgroup.com

จัดโดย Thai Raptor Group

Hemsidan...

Välkommen till Leksands Fågelklubb!

I loggan ser du: Grågås, Skrämmås & Sothöna

Föreningsinformation

Leksands fågelklubb är en aktiv förening av fågelintresserade, såväl unga som äldre. Tillsammans driver vi många fågelprojekt i egen regi, men även i samarbete med andra klubbar och föreningar. Är Du nyfiken på vår verksamhet, utforska vår site eller kom på några av våra exkursioner eller träffar i klubbstugan vid Limsjöns södra utlopp

Limsjön

Kalle Bergström

Limsjön ©Kalle Bergström

Grågässen har nu kommit till

Férsparv 20080109

Kalle Bergström ny Webmaster!

Svalan...

Visste du att du kan lägga in bilder på Svalan? Svalan är inte bara ett ställe där man rapporterar in sina obsar, det är också ett ypperligt hjälpmedel för dina obs-dagböcker el liknande. Så ut och fota och rapportera på Svalan när du kommit hem!

Vi vill gärna att DU rapporterar dina fynd till Svalan det hjälper oss alla att förstå mer om fåglarnas liv!

Leksands Fågelklubb

Styrelsen

Ordförande	Staffan Müller	070-322 23 45	staffan.muller@leksand.se
Sekreterare	Petrus Tengné	0247- 349 99	petrus.tengner@leksand.se
Kassör	Mats Kaij	0247 - 136 03	lfkaij@gmail.com
Ledamöter	Bogdan Persson	0247 - 154 76	bogdan.persson@telia.com
	Ingela Spegel- Nääs	0247 - 505 14	ingela.spegel-naas@leksand.se

Vårt program hittar du i bilagan till tidningen, samt på hemsidan

Projektansvariga

Projekt berguv	Henry Pollack	0247 - 409 64	
Projekt Limsjön	Staffan Müller	070-322 23 45	
Projekt Slaguggla/tornfalk	Gunnar Lind	0247 - 348 66	
Projekt Storlom	Ingela Spegel-Nääs	0247 - 505 14	ingela.spegel-naas@leksand.se
Gryssenstugan	Ulla Britt Larsson	0247- 210 91	ulla.21091@telia.com
Hemsidan:	Kalle Bergström	023 - 25738	kb1@telia.com
Studiekontakt:	Conny Land	0247 - 225 45	
Trivselkommittén:	Ulla Britt Larsson	0247- 210 91	ulla.21091@telia.com
Pilgrimsfalk:	Lasse Nilsson	070- 329 13 57	
Programkommitté	Staffan och Bogdan samt Conny Land		

Våra övriga projekt och projektansvariga hittar du på klubbens hemsida <http://fagelklubben.leksand.nu>